

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.014.03.2023

Pan
Bartosz Stankiewicz
ul. J. Piłsudskiego 46 lok.18A
41-200 Sosnowiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/034 - Rozwój systemu opieki nad dziećmi do lat 3, w tym realizacja Programu „Maluch+”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stankiewicz Bartosz, ul. J. Piłsudskiego 46 lok. 18A, 41-200 Sosnowiec.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bartosz Stankiewicz ¹ , prowadzący działalność gospodarczą od 5 lipca 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja Programu „Maluch+” zgodnie z jego założeniami i zawartymi umowami, a także uzyskanie zakładanych efektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art.2 ust.3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Kinga Kołodziejczyk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/101/2023 z 26.04.2023 r. Anna Rożdżyńska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/102/2023 z 26.04.2023 r. Dariusz Bienek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/171/2023 z 28.07.2023 r.

(akta kontroli str.1-2a)

¹ Dalej: „Beneficjent”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Beneficjent jako podmiot prowadzący Prywatny Żłobek „Bolek i Lolek” w Dąbrowie Górniczej przy ulicy Piłsudskiego 32⁴ w latach 2020-2021 zrealizował dwa zadania⁵ dofinansowane ze środków „Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+”⁶ na utworzenie i utrzymanie miejsc opieki dla dzieci do lat trzech („moduł 3 i 4”)⁷.

Wydatki ponoszone w ramach umowy były wydatkami kwalifikowalnymi, otrzymane środki w ramach dotacji „modułu 3 i 4” zostały rozliczone w prawidłowy sposób. Efektem realizacji Projektów było utworzenie i utrzymanie 70 nowych miejsc w Żłobku. Zakładane w ofertach konkursowych efekty zostały osiągnięte i utrzymane.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- wykonywania operacji niezwiązanych z realizowanym Projektem z wykorzystaniem rachunków bankowych dedykowanych środkom otrzymanym w ramach dotacji;
- złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną w ramach udziału w edycji Programu z 2021 r. („moduł 4”) na nieobowiązującym druku.

OBSZAR

1. Realizacja Programu „Maluch+”, a także uzyskanie zakładanych efektów.

Opis stanu faktycznego

1.1. Beneficjent⁸ w ramach Programu złożył w 2020 r. dwie oferty konkursowe:

- w ramach „modułu 3”⁹ na utworzenie 70 miejsc opieki w Żłobku - kwota dofinansowania z dotacji celowej budżetu państwa 700 tys. zł oraz 175 tys. zł wkładu własnego;
- w ramach „modułu 4”¹⁰ na funkcjonowanie w okresie od 1 września do 31 grudnia 2020 r. 70 miejsc opieki utworzonych w Żłobku - kwota dofinansowania w ramach Programu 37,8 tys. zł oraz 9,45 tys. zł wkładu własnego. W związku z nieutworzeniem ww. miejsc opieki w 2020 r. Beneficjent zrezygnował z tej dotacji. Wpis Żłobka do Rejestru Żłobków i Klubów Dziecięcych prowadzonego przez Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza¹¹ nastąpił 31 sierpnia 2021 r. pod numerem 19520/Z.

(akta kontroli str. 35-43, 778)

W 2021 r. w ramach „modułu 4” Beneficjent złożył ofertę na funkcjonowanie 70 miejsc opieki utworzonych w Żłobku przy kwocie zakładanego dofinansowania o wartości 77,76 tys. zł. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu Beneficjent otrzymywał miesięcznie

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „Żłobek”. Ponadto w 2020 r. prowadził żłobek „Bolek i Lolek” w Sosnowcu przy ul. Sobieskiego oraz dziewięć instytucji Opiekuna Dziennego w Będzinie, natomiast w 2021 r. dwa żłobki „Bolek i Lolek” w Sosnowcu i Dąbrowie Górniczej oraz sześć instytucji Opiekuna Dziennego w Będzinie.

⁵ Dotyczące Żłobka w Dąbrowie Górniczej.

⁶ Dalej: „Program”.

⁷ Dalej: „Projekt”.

⁸ Tzn. osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w zakresie dziennej opieki nad dziećmi od 5 lipca 2010 r.

⁹ „Moduł 3” (dla podmiotów innych niż jednostki samorządu terytorialnego) dotyczył utworzenia nowych miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych oraz u dziennego opiekuna.

¹⁰ „Moduł 4” (dla podmiotów innych niż jednostki samorządu terytorialnego) dotyczył zapewnienia funkcjonowania miejsc opieki dla dzieci do lat trzech, w tym miejsc dla dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki.

¹¹ Dalej: „Rejestr”.

kwotę 80,00 zł na każde dziecko zapisane do Żłobka. Zgodnie z założeniami Programu otrzymana kwota pomniejszała w każdym miesiącu opłaty rodziców/opiekunów prawnych dziecka o 80,00 zł¹².

We wszystkich przypadkach oferty zostały złożone terminowo¹³, na właściwych formularzach, zgodnych z wzorami stanowiącymi załączniki do Programu. Oferty zostały złożone do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach¹⁴ – właściwego ze względu na położenie gminy (Dąbrowa Górnicza), na terenie której prowadzona była instytucja opieki nad dzieckiem.

(akta kontroli str. 3-19, 35-39, 727-732, 752, 781-786, 1049)

W ramach złożonych w latach 2020-2021 ofert dotyczących „modułu 4” Beneficjent wnioskował o dofinansowanie żłobka w Dąbrowie Górniczej, a także żłobka w Sosnowcu (nie objętego niniejszą kontrolą) oraz instytucji Dziennych Opiekunów świadczących pracę w Będzinie¹⁵. Powyższe oferty zostały złożone na oddzielnych formularzach.

(akta kontroli str. 35-39, 727-732, 760-761, 781-786, 809-810)

W 2020 r. do oferty złożonej w ramach „modułu 3” Beneficjent dołączył na właściwych formularzach: kalkulację kosztów na utworzenie nowych miejsc opieki¹⁶, oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT, zgodę na przetwarzanie danych osobowych¹⁷ oraz oświadczenie o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną w związku z uczestnictwem w Programie. Do złożonej oferty Beneficjent nie dołączył dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu, w którym miała być prowadzona instytucja opieki, gdyż w momencie składania oferty nie posiadał prawa do żadnego lokalu. Wojewoda Śląski¹⁸ wymagał dołączenia ww. dokumentu dopiero na etapie podpisywania umów.

Z kolei do oferty dotyczącej „modułu 4” dołączył: kalkulację kosztów funkcjonowania 70 miejsc opieki¹⁹, oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT²⁰, zgodę na przetwarzanie danych osobowych²¹ oraz oświadczenie o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną w związku z uczestnictwem w Programie, które zostało złożone na niewłaściwym formularzu²², co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

¹² Czesne w Żłobku od 31 sierpnia 2021 r. wynosiło 1 280,00 zł, natomiast opłata za dziecko z uwzględnieniem dotacji otrzymanej w ramach „modułu 4” wynosiła 1200,00 zł.

¹³ W ramach edycji Programu z 2020 r. oferta dotycząca utworzenia miejsc opieki (moduł 3) została złożona w formie papierowej w dniu 12 listopada 2019 r. (termin określony w Programie 13 listopada 2019 r.), a oferta dotycząca środków na funkcjonowanie utworzonych miejsc opieki (moduł 4) została złożona w formie papierowej 10 stycznia 2020 r. (termin określony w Programie 10 stycznia 2020 r.). W ramach edycji Programu w 2021 r. oferta dotycząca środków na funkcjonowanie utworzonych miejsc opieki (moduł 4) została złożona do Urzędu za pośrednictwem ePUAP 3 listopada 2020 r. (termin określony w Programie 6 listopada 2020 r.).

¹⁴ Dalej: „ŚUW” lub „Urząd”.

¹⁵ Dziewięciu w 2020 r. i sześciu w 2021 r. (nie objętych niniejszą kontrolą).

¹⁶ Załącznik nr 4 do ogłoszenia o konkursie „Maluch+” edycja 2020 – „moduł 3”.

¹⁷ Załącznik nr 5 do ogłoszenia o konkursie „Maluch+” edycja 2020.

¹⁸ Dalej: „Wojewoda”.

¹⁹ Załącznik nr 1 do Programu z 2020 r. – „moduł 4”.

²⁰ Załącznik nr 6 do ww. Programu – „moduł 4”.

²¹ Załącznik nr 2 do Programu – „moduł 4”.

²² Określonym w Załączniku nr 10 do Programu z 2020 r. – „moduł 4”.

W 2021 r. do oferty dotyczącej „modułu 4” Beneficjent dołączył: oświadczenie o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną w związku z uczestnictwem w Programie²³ oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych²⁴.

Wszystkie dołączone do ofert załączniki zostały prawidłowo wypełnione przez Beneficjenta.

akta kontroli (str. 35-39, 727-730, 781-786)

1.2. Wyniki konkursu w ramach Programu z 2020 r. dotyczące „modułu 3”, zostały ogłoszone na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej²⁵ w dniu 23 stycznia 2020 r. Beneficjent 3 lutego 2020 r. złożył oświadczenia o przyjęciu dotacji oraz o wyodrębnionym rachunku bankowym, przeznaczonym na środki pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa na realizację Projektu w ramach Programu.

Ogłoszenie wyników konkursu dla „modułu 4” miało miejsce 28 lutego 2020 r. Beneficjent zgodnie z wytycznymi Programu w dniu 4 marca 2020 r. podpisał oświadczenie o przyjęciu dotacji oraz oświadczenie o wyodrębnionym rachunku bankowym dla środków dotacji celowej budżetu państwa.

Wyniki konkursu w ramach Programu z 2021 r. dla „modułu 4” zostały ogłoszone 15 stycznia 2021 r. Oświadczenia o przyjęciu dotacji oraz o wyodrębnionym rachunku bankowym dla środków z niej pochodzących Beneficjent podpisał w terminie określonym w wytycznych, tzn. 21 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 44-51)

Zgodnie z pkt 6.1.4. i 6.1.5. wytycznych Programu z 2021 r. Beneficjent w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie miejsc w Żłobku²⁶ w ramach „modułu 4” (7 lipca 2021 r.) złożył oświadczenie o kompletności, poprawności i aktualności danych instytucji opieki.

(akta kontroli str. 283, 823)

Oświadczenia o kwalifikowalności VAT zostały przez Beneficjenta złożone wraz z ofertami konkursowymi, co zostało opisane w pkt 1.1. wystąpienia pokontrolnego.

Beneficjent wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy zgodnie z postanowieniami Programu, w formie weksla własnego niepełnego (in blanco):

– 10 lipca 2020 r. Beneficjent wystawił dwa weksle in blanco: na kwotę nie większą niż wartość dofinansowania zapisana w § 1 ust. 1 umowy o dofinansowanie utworzenia miejsc opieki („moduł 3” Programu), tj. na 700 tys. zł powiększoną o wymagalne odsetki oraz dodatkowe koszty oraz na kwotę nie większą niż wartość dofinansowania zapisana w § 1 ust. 1 umowy o dofinansowanie utrzymania miejsc opieki („moduł 4” Programu), tj. na 269,46 tys. zł²⁷ powiększoną o wymagalne odsetki oraz dodatkowe koszty;

– 7 lipca 2021 r. Beneficjent wystawił weksel in blanco na kwotę nie większą niż wartość dofinansowania zapisana w § 1 ust. 1 Umowy z 2021 r. („moduł 4” Programu), tj. na 192²⁸ tys. zł powiększoną o wymagalne odsetki oraz dodatkowe koszty.

²³ Załącznik nr 28 do Programu z 2021 r. – „moduł 4”.

²⁴ Załącznik nr 5 do ogłoszenia o konkursie w ramach Programu z 2021 r.

²⁵ Dalej „MRiPS”.

²⁶ Umowa nr 1825/2021/M4. Dalej „Umowa z 2021 r.”.

²⁷ Z czego 47,25 tys. zł dotyczyło Żłobka w Dąbrowie Górniczej.

²⁸ Z czego 77,76 tys. zł dotyczyło Żłobka w Dąbrowie Górniczej.

Forma wniesionego zabezpieczenia była zgodna ze wskazaniami Wojewody oraz z wytycznymi Programu dotyczącymi warunków wykorzystania dofinansowania opisanymi w pkt 6.2.11.-6.2.14.

(akta kontroli str. 42-43, 138-141, 796)

Umowy o dofinansowanie zostały podpisane w wyznaczonych terminach, tj.: 10 lipca 2020 r. dla edycji Programu z 2020 r. („moduł 3²⁹ i 4³⁰”) oraz 7 lipca 2021 r.³¹ dla edycji Programu z 2021 r. („moduł 4”).

(akta kontroli str. 142-152, 1298)

W 2020 r. w związku z epidemią wywołaną wirusem SARS CoV 2 Beneficjent wystąpił do Wojewody, z prośbą o zmianę harmonogramu realizacji projektu i umożliwienie wydatkowania środków pochodzących z dotacji w wysokości 350 tys. zł w 2021 r. Wojewoda wyraził zgodę na zmiany proponowane przez Beneficjenta, które zostały zapisane w Aneksie nr 1 z dnia 15 lutego 2021 r. do Umowy M3 z 2020 r.

Do Umowy z 2021 r., w dniu jej podpisania, zawarto aneks nr 1 dotyczący wypełniania obowiązku informacyjnego w sposób wskazany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych³².

(akta kontroli str. 202-229)

1.3. Zgodnie z Aneksem nr 1 z dnia 15 lutego 2021 r. do Umowy M3 z 2020 r. termin realizacji zadania został określony na 30 listopada 2021 r.³³. Pierwsza rozliczona w ramach projektu płatność została dokonana 23 czerwca 2020 r., a ostatnia 31 sierpnia 2021 r., tj. w dniu dokonania wpisu Żłobka do Rejestru. Beneficjent wnioskował o przesunięcie wypłaty II transzy środków z Programu³⁴ oraz wydatkowanie środków pochodzących z wkładu własnego w 2021 r. (w wys. 175 tys. zł) lub podzielenie tej kwoty proporcjonalnie³⁵. Wojewoda zgodził się na zmianę terminu wydatkowania środków własnych z 31 grudnia 2020 r. na 30 listopada 2021 r.

Beneficjent w ofercie konkursowej i załączniku nr 1 do Umowy z 2021 r. wskazał 81 miejsc dla dzieci w okresie 12 miesięcy. W 2021 r. ciągu czterech miesięcy działalności Żłobka (od września do grudnia) średniomiesięcznie uczęszczało do niego 51,75 dzieci z zakładanych 81 w każdym miesiącu. Beneficjent otrzymał na ten okres działalności dotację w wysokości 25,92 tys. zł. W związku z niewypełnieniem powyższych założeń 14 stycznia 2022 r. dokonał zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w wysokości 9,36 tys. zł.

(akta kontroli str.87-88,153,841-844)

²⁹ Umowa nr 1466/2020/M3 na kwotę 700 tys. zł, dalej „Umowa M3 z 2020 r.”

³⁰ Umowa nr 1516/2020/M4 na kwotę 269.46 tys. zł, dalej „Umowa M4 z 2020 r.”

³¹ Umowa nr 1825/2021/M4 na kwotę 192 tys. zł.

³² Dz.U. z 2021 r. poz. 953 ze zm.

³³ Zakończenie rzeczowe projektu rozumiane jako wykonanie wszystkich robót budowlanych oraz zakup wyposażenia związanych z realizowanymi projektami, przy czym dokonanie wpisu instytucji opieki do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub wykazu dziennych opiekunów mogło nastąpić do 31 grudnia 2021 r.

³⁴ W wysokości 350 tys. zł

³⁵ Po 50%, czyli 87,5 tys. zł

Beneficjent prowadził ewidencję księgową w formie podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Ewidencja księgową pozwalała na wyodrębnienie kosztów dotyczących realizacji Projektów ze środków dotacji w sposób przejrzysty i umożliwiający identyfikację operacji związanych z dotacją.

(akta kontroli str. 706-709)

Beneficjent złożył oświadczenia o prowadzeniu wyodrębnionych rachunków bankowych dla Projektów realizowanych w ramach Programu³⁶.

W toku kontroli stwierdzono, że płatności faktur związanych z realizacją „modułu 3”, czyli utworzenia miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3, dokonywane były również z innego rachunku bankowego, który nie był wyodrębniony dla środków dotacji celowej budżetu państwa w ramach Programu³⁷. Zapłacone z tego rachunku bankowego wydatki rozliczane były jako pokryte ze środków dotacji. Ponadto z rachunków bankowych dedykowanych do realizacji Projektów dokonywano płatności niezwiązanych z realizacją tych Projektów, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 660-675, 877-889)

Otrzymane w 2020 r. w ramach „modułu 3” środki dotacji zostały wykorzystane w pełnej wysokości tj. 700 tys. zł, a wszystkie koszty poniesione w ramach tych środków były kosztami kwalifikowalnymi³⁸ zgodnie z postanowieniami Programu.

(akta kontroli str. 264-655, 951-953, 1245-1256)

1.4. Zgodnie z Umową M3 z 2020 r. oraz zawartym do niej Anekssem nr 1, całkowita wartość inwestycji wynosiła 875 tys. zł, z czego 700 tys. zł stanowiły środki dotacji celowej budżetu państwa, a 175 tys. zł stanowił wkład własny Beneficjenta. Środki zostały wydatkowane w całości. Udział dotacji w kosztach całego projektu został zachowany i wyniósł 80%.

Całkowita wartość dofinansowania otrzymana zgodnie z Umową z 2021 r. na funkcjonowanie miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 wynosiła 192 tys. zł., z czego 77,76 tys. zł. dotyczyło Żłobka. Całość dofinansowania pochodziła z dotacji celowej budżetu państwa. Beneficjent terminowo dokonał zwrotu części niewykorzystanej kwoty dotacji w wysokości 9,36 tys. zł.

(akta kontroli str. 841-844)

W ramach realizacji Projektu w edycji Programu z 2020 r. (w ramach „modułu 3”) Beneficjent utworzył 70 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3³⁹. Nie utworzono miejsc opieki dla dzieci z niepełnosprawnościami.

(akta kontroli str. 264-267)

³⁶ Dla „modułu 3” realizowanego w latach 2020-2021 oraz „modułu 4”, który miał być realizowany w 2020 r. rachunek bankowy rozpoczynający się od nr 41 oraz dla „modułu 4” realizowanego w 2021 r. rachunek bankowy rozpoczynający się od nr 77.

³⁷ Z rachunku rozpoczynającego się od nr 74.

³⁸ Środki zostały wykorzystane m.in. na: prace remontowo-budowlane, montaż i zakup systemu alarmowego, montaż i zakup klimatyzacji, projekt zmiany sposobu użytkowania budynku, czynsz i media w okresie remontu, obsługę prawną, reklamę w Internecie i mediach społecznościowych, biuro rachunkowe, prowadzenie rekrutacji; zakup sprzętu multimedialnego i AGD, zakup i montaż wyposażenia przeciwpożarowego (drzwi, gaśnice, oświetlenie ewakuacyjne, kłapa oddymiająca); zakup szatni metalowych, mebli na wymiar, zakup koszy na śmieci i pudełek do organizacji zabawek, zakup wyposażenia pomieszczeń, zakup banerów reklamowych, wywóz odpadów, kurs pierwszej pomocy.

³⁹ Maksymalna liczba miejsc w Żłobku wynikająca z Rejestru wynosiła 82, z czego 70 zostało utworzonych w ramach Programu.

Lokal, w którym prowadzony był Żłobek spełniał wymogi przeciwpożarowe⁴⁰, potwierdzone Decyzją Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Dąbrowie Górniczej⁴¹.

(akta kontroli str. 233a-233b)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny⁴² w Dąbrowie Górniczej przeprowadził 9 sierpnia 2021 r. kontrolę⁴³ pod względem warunków sanitarno-lokalowych w Żłobku. Warunki sanitarno-lokalowe zostały ocenione pozytywnie. Podczas kontroli została określona przez PPIS maksymalna liczba miejsc w żłobku: 82. Inspektor sanitarny wydał również opinię sanitarną⁴⁴ w sprawie dopuszczenia do użytkowania Żłobka, stwierdzając zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem, nie wnosząc sprzeciwu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych⁴⁵.

(akta kontroli str.234-242)

Beneficjent uzyskał wpis Żłobka do Rejestru 31 sierpnia 2021 r. w terminie zgodnym z określonym w umowie dotacyjnej. Jednocześnie termin dokonania wpisu Żłobka do Rejestru był terminem zakończenia Projektu. W Rejestrze wykazano maksymalną liczbę miejsc opieki – 82.

(akta kontroli str. 232, 282,283)

W ramach dofinansowania otrzymanego w 2021 r. na utrzymanie miejsc opieki, nie uwzględniano miejsc dla dzieci z niepełnosprawnościami, gdyż nie zostały one utworzone.

(akta kontroli str.843-843b)

Z porównania opłat dokonanych przez rodziców dzieci uczęszczających do Żłobka w miesiącach wrzesień - grudzień 2021 r. ze sprawozdaniem z realizacji Programu z 2021 r. złożonym przez Beneficjenta wynikało, że:

- we wrześniu na 23 dzieci uczęszczających do Żłobka w dziewięciu przypadkach (tj. 39%) opłaty wniesione przez opiekunów prawnych dzieci były wyższe od opłat wykazanych w sprawozdaniu, a pozostałych 14 wpłat było niższych o połowę od opłat wynikających z cennika dołączonego przez Beneficjenta do wniosku o udzielenie dofinansowania⁴⁶;
- w październiku na 49 dzieci uczęszczających do Żłobka w dziewięciu przypadkach (tj. 18,4%) opłaty wniesione przez opiekunów prawnych dzieci były wyższe od opłat wykazanych w sprawozdaniu, a pozostałych 40 wpłat było niższych o połowę od opłat wynikających z Cennika;
- w listopadzie na 64 dzieci uczęszczających do Żłobka w 12 przypadkach (tj. 18,7%) opłaty wniesione przez opiekunów prawnych dzieci były wyższe od opłat wykazanych w sprawozdaniu, jedna opłata była niższa od wykazanej w sprawozdaniu, a pozostałych 51 wpłat było niższych o połowę od opłat wynikających z Cennika;

⁴⁰ Wypełniał dyspozycje wynikające z przepisów przeciwpożarowych oraz wymagania określone w § 1 ust.1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz.U. z 2019 r. poz.72).

⁴¹ Decyzja nr 45/MZ/2021 z 28 sierpnia 2021 r.

⁴² Dalej: „PPIS” lub „inspektor sanitarny”.

⁴³ Nr protokołu 87/1206/NS/HD/2021 z 9 sierpnia 2021 r.

⁴⁴ NS/ZNS/527.377.3695.69/2021 z 10 sierpnia 2021 r.

⁴⁵ NS/HŻ/11 sygnatura 7560.065/2021 z 10 sierpnia 2021 r.

⁴⁶ Dalej „Cennik”.

– w grudniu na 71 dzieci uczęszczających do Żłobka w 15 przypadkach (tj. 21%) opłaty wniesione przez opiekunów prawnych dzieci były wyższe od opłat wykazanych w sprawozdaniu, a pozostałych 56 wpłat było niższych o połowę od opłat wynikających z Cennika.

(akta kontroli str. 845-876, 902, 934-942, 1036a-1036g, 1267-1285)

Beneficjent wyjaśnił, że różnice w wysokości rzeczywistych opłat ponoszonych przez opiekunów prawnych dzieci, od wykazanych w sprawozdaniu z realizacji Programu wynikają z ponoszonych opłat za wyżywienie, a rozbieżność pomiędzy cennikiem stanowiącym załącznik do oferty, a opłatami ponoszonymi realnie jest związana z udzielaniem przez Beneficjenta zniżek i rabatów [które nie wynikały z Regulaminu Żłobka czy umów z opiekunami prawnymi dzieci – przypis kontrolera], bądź dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej.

(akta kontroli str. 1267-1286, 1295-1296)

1.5. Sprawozdanie z realizacji Projektu z 2020 r. w ramach „modułu 3”, sporządzone zostało na wzorze określonym w załączniku Nr 3 do Umowy M3 z 2020 r.⁴⁷ Powyższe sprawozdanie z realizacji projektu, będące jednocześnie rozliczeniem otrzymanej dotacji, Beneficjent przekazał terminowo, tj. 19 listopada 2021 r.

Beneficjent sporządził rozliczenie inwestycji budowlanej polegającej na utworzeniu Żłobka dofinansowanej w ramach „modułu 3” Programu z 2020 r. w terminie wynikającym z § 8 aneksu nr 1 z dnia 15 lutego 2021 r. do Umowy M3 z 2020 r., tj. w dniu 18 listopada 2021 r.

Wojewoda wniósł uwagi do złożonego sprawozdania dotyczące m.in.: braku potwierdzenia za zgodność opisów faktur, konieczności dokonania korekt w zestawieniu faktur odnośnie do kosztów majątkowych i bieżących oraz dostarczenia odpowiednich lub brakujących faktur, potwierdzenia zapłaty zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu realizacji umowy o dzieło⁴⁸, poprawy błędów rachunkowych, złożenia przez Beneficjenta i osób wystawiających faktury stosownych oświadczeń⁴⁹, złożenia wyjaśnień dotyczących różnych kwot na fakturze i potwierdzeniu płatności⁵⁰ oraz faktu, że adresem faktury jest Beneficjent⁵¹, błędów we wpisywaniu podatku VAT w odpowiednie kolumny sprawozdania, a także rozliczania faktur wystawionych przez spółdzielnię mieszkaniową na trzy lokale. Termin na złożenie korekty i uzupełnienia sprawozdania został wyznaczony na 7 stycznia 2022 r. Korektę wraz z wyjaśnieniami Beneficjent wysłał do ŚWU terminowo. Wojewoda przyjął korektę sprawozdania oraz wyjaśnienia Beneficjenta i z dniem 31 stycznia 2022 r. Projekt został uznany za rozliczony. Sprawozdanie z trwałości Projektu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. wpłynęło do Urzędu w terminie⁵², tj. 25 stycznia 2023 r.

⁴⁷ Nr sprawozdania 1466/2020/M3

⁴⁸ Umowa nr 1/2020 z dnia 23 października 2020r.

⁴⁹ Oświadczenia, że: wszystkie przedłożone do rozliczenia opisy faktur są zgodne z oryginałami, wszystkie przedłożone do rozliczenia faktury opisane zostały zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), oświadczenie wystawcy faktury nr 1/07/2021, że faktura została opłacona, kiedy, przez kogo i na jaką kwotę, faktura nr E/TM/0234467/21 dotyczy Prywatnego Żłobka „Bolek i Lolek” w Dąbrowie Górniczej, osoby wystawiającej rachunek 1/2020, że otrzymała należną kwotę.

⁵⁰ Poz. 20 zestawienia, koszty majątkowe.

⁵¹ Poz. 27 koszty majątkowe, wydatki poniesione w 2021r.

⁵² Zgodnie z §11 ust. 6 Aneksu Nr 1 do Umowy Nr 1466/2020/M3 z dnia 10 lipca 2020 r. sprawozdania z trwałości Projektu należy dostarczyć do Wojewody do dnia 31 stycznia każdego roku za rok ubiegły, za lata 2021-2026.

Sprawozdanie dotyczące realizacji zadań w ramach Umowy z 2021 r. zostało sporządzone na wzorze stanowiącym załącznik Nr 2 do ww. Umowy i przekazane Wojewodzie 17 stycznia 2022 r.⁵³, tj. w terminie wynikającym z ww. umowy⁵⁴.

Wojewoda wniósł uwagi do przedłożonego sprawozdania. Sprawozdanie wymagało dokonania przez Beneficjenta następujących uzupełnień i korekt:

- informacji (w formie oświadczenia) czy opłata za pobyt dziecka w instytucji opieki w 2021 r. uległa zwiększeniu w stosunku do cennika stanowiącego załącznik do oferty konkursowej;
- salda rachunku bankowego na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz wyjaśnień, jeżeli saldo na ten dzień nie potwierdzałoby wydatkowania środków w całości;
- wyjaśnień kwoty opłaty podstawowej wynikającej z załącznika nr 27 do sprawozdania, w stosunku do trzech instytucji⁵⁵.

Termin na dokonanie korekty sprawozdania został wyznaczony na 8 kwietnia 2022 r. Beneficjent nie dotrzymał ww. terminu – wyjaśnienia zostały wysłane do Urzędu 15 kwietnia 2022 r. (data wpływu do ŚUW 19 kwietnia 2022 r.).

Dotacja otrzymana – w ramach Umowy M3 z 2020 r. została wykorzystana w całości. Beneficjent dokonał zwrotu części dotacji otrzymanej w ramach modułu 4 Programu (w 2021 r.) w wysokości 9,36 tys. zł.

(akta kontroli str. 209, 264-267, 842- 843b, 1011)

1.6. Wojewoda przeprowadził kontrolę w zakresie wykorzystania środków dla projektu nr 1466/2020 zrealizowanego w ramach Umowy M3 z 2020 r. Kontrolę przeprowadzono w dniach 23 maja - 1 czerwca 2022 r. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że zakres rzeczowy zrealizowanego projektu był zgodny z zakresem wskazanym w złożonym sprawozdaniu z realizacji Projektu. Pod względem finansowym kontrola wykazała, że Beneficjent nieterminowo zapłacił za trzy faktury⁵⁶. W pozostałym zakresie projekt został zrealizowany prawidłowo. Beneficjent wykorzystał otrzymane środki w pełnej wysokości oraz wniósł wkład własny wymagany umową o dofinansowanie. Beneficjent nie odzyskał podatku VAT.

W wystąpieniu pokontrolnym Wojewoda wniósł o terminowe dokonywanie płatności wynikających z faktur.

Beneficjent 30 czerwca 2022 r. złożył zastrzeżenia do „Wystąpienia pokontrolnego” z kontroli przeprowadzonej przez Wojewodę dotyczące terminu przeprowadzenia kontroli, wniósł również o uzupełnienie danych jednostki kontrolowanej o numer NIP. W odpowiedzi na zastrzeżenia Beneficjenta, Wojewoda uzupełnił dane jednostki kontrolowanej w wystąpieniu pokontrolnym, natomiast oddalił w całości zastrzeżenie dotyczące terminu przeprowadzenia kontroli.

Realizacja Projektu dotyczącego utrzymania utworzonych miejsc dla dzieci do lat trzech realizowanego na podstawie Umowy z 2021 r. nie była kontrolowana przez Wojewodę.

(akta kontroli str. 678-701)

⁵³ Data wpływu do Urzędu. Na piśmie przekazującym sprawozdanie oraz na potwierdzeniu zwrotu środków widnieje data 14 stycznia 2022 r.

⁵⁴ Zgodnie z § 6 ust. 8 umowy, Beneficjent dostarcza Sprawozdanie do Wojewody w terminie do 15 stycznia 2022 r.

⁵⁵ Wykazane w załączniku kwoty nie były jednakowe dla wszystkich dzieci, różniły się również od kwoty wykazanej w informacji do Wojewody.

⁵⁶ Wystawione przez spółdzielnię mieszkaniową.

Do Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej, na terenie, którego działa Żłobek, w latach 2020-2022 nie wpłynęły skargi na oferowane w nim usługi.

(akta kontroli str. 919-920)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Beneficjent dokonywał operacji niezwiązanych z realizacją Projektów z lat 2020-2021 z rachunków bankowych wyodrębnionych do obsługi środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa, przeznaczonych na realizację ww. Projektów. Zgodnie z § 4 ust. 10 umowy o dofinansowanie instytucji opieki nad dziećmi, zawartej w Wojewodą Beneficjent zobowiązany był do prowadzenia oddzielnego rachunku bankowego dla środków dotacji celowej przekazanej na realizację Projektów.

Na wyodrębnionych rachunkach odnotowano przepływy środków, nie związanych z realizacją ww. Projektów:

a) z rachunku rozpoczynającego się od nr 77⁵⁷ w 2021 r. opłacono ratę leasingu w wysokości 7,26 tys. zł;

b) z rachunku rozpoczynającego się od nr 41⁵⁸ potrącono w okresie 2020-2021 wierzytelność wymagalną oraz opłacono inne wydatki⁵⁹ w łącznej wysokości 6,21 tys. zł. Powyższe wydatki nie zostały ujęte w rozliczeniu dotacji złożonym Wojewodzie.

(akta kontroli str. 877-889, 1040)

Odnosząc się do przelewu w wysokości 7,26 tys. zł Beneficjent wyjaśnił, że przelew dokonany został omyłkowo, a także że środki te zostały zwrócone. Ponadto, Beneficjent wyjaśnił, że pozostałe operacje wynikały z niewiedzy lub pomyłki.

(akta kontroli str. 1041, 1238)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 4 ust. 5 umowy Beneficjent zobowiązany był do dokumentowania realizacji projektów w sposób przejrzysty, umożliwiający kontrolę wydatkowania pozyskanych środków finansowych oraz własnych. Rachunek, który został wskazany w oświadczeniu o jego wyodrębnieniu dla ww. środków, powinien służyć wyłącznie transakcjom związanym z realizacją Projektu w ramach danego modułu Programu. Rachunek ten nie mógł być traktowany jako jedno z kont firmowych, na którym można przeprowadzać wszelkie operacje finansowe, w tym związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, a niezwiązanych z realizacją Projektu.

2. Do oferty konkursowej złożonej 10 stycznia 2020 r. w ramach „modułu 4” Programu (edycja z 2020 r.) Beneficjent dołączył „Oświadczenie o zapoznaniu się z klauzulą informacyjną w związku z uczestnictwem w Programie” na nieobowiązującym już formularzu, co było niezgodne z pkt 7.2.2. Programu – edycja 2020 (moduł 4). Powyższe oświadczenie powinno zostać złożone na formularzu stanowiącym załącznik nr 10 do ww. Programu.

(akta kontroli str.731)

Beneficjent wyjaśnił, iż złożenie oświadczenia na niewłaściwym formularzu spowodowane było użyciem formularza z poprzedniej edycji.

(akta kontroli str.1035)

⁵⁷ Dedykowanego dla modułu 4.

⁵⁸ Dedykowanego dla modułu 3.

⁵⁹ Opłacenie faktury wystawionej przed przystąpieniem do Programu, płatności kartą, faktura za usługi ochrony.

III. Uwagi

Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na konieczność:

1. Dokonywania na rachunkach bankowych wyodrębnionych do obsługi środków pochodzących z dotacji celowych wyłącznie operacji związanych z realizacją zadań dofinansowanych tymi dotacjami.
2. Składania oświadczeń w ramach ofert konkursowych na aktualnych formularzach.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 25 września 2023 r.

Kontrolerzy

Anna Rożdżyńska

Specjalista kontroli państwowej

.....
Dariusz Bienek

Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

.....